

Spolupráce knihoven a škol

XVIII . Brněnské kulturní fórum – edukace

V Brně dne 16.4. 2024

Ing. Libuše Nivnická

Knihovna
Jiřího Mahena
v Brně

Vize KJM

Spolupráce knihoven a škol

Vize

Knihovna je důvěryhodnou institucí, která motivuje, stmeluje a obohacuje život obyvatel i návštěvníků Brna.

Je vyhledávaným společníkem lidí a spolehlivým partnerem města.

- **Knihovna je součástí místa, kde působí, je součástí městského ekosystému**
- Strategie Brno #2050
kvalita života – kulturní, vzdělané, soudržné, zdravé, bezpečné, pomáhající
- Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna
*Kultura dostupná , vyžadovaná tmelící
Kulturní a kreativní vzdělávání*
- Koncepce obecního školství ve městě Brně do roku 2030

Spolupráce knihoven a škol

Koncepce rozvoje knihoven ČR 2021 – 27(30)

<https://ipk.nkp.cz/docs/koncepce-rozvoje-2021-2027/koncepce-rozvoje-knihoven-2021-2027/view>

**Knihovny – pilíře občanské společnosti,
vzdělanosti a kultury**

- **II. Knihovny jako vzdělávací a vzdělanost podporující instituce**
- Knihovny pomáhají každému, kdo chce rozvíjet své schopnosti a učit se. Podporují vzdělanou a sociálně soudržnou společnost, založenou na ekonomice s vysokou přidanou hodnotou práce. Garantují rovný a svobodný přístup k informacím. V rámci komunit propojují aktéry na poli vzdělávání. Jsou partnerem škol všech stupňů, školských zařízení, vědeckých institucí a dalších vzdělávacích institucí
- Knihovny představují v České republice jedinečnou komplexní infrastrukturu neformálního celoživotního a občanského vzdělávání.

Spolupráce knihoven a škol

**Propojujícími prvky vize KJM
jsou:**

Lidé a jejich město

Kvalita života

Dialog

Participace

V tomto duchu se konala
celostátní konference

**Spolupráce knihoven a
škol**

26.3. 2024 v KJM

*Záštitu převzala primátorka statutárního
města Brna JUDr. Markéta Vaňková*

Finančně podpořilo MK ČR z VISK 1

Spolupráce knihoven a škol

- **Cíl konference:**
- Přivést k jednomu jednacímu stolu klíčové aktéry na celostátní, krajské, regionální i lokální úrovni
- Otevřít diskusi k lepšímu poznání potřeb a očekávání obou stran
- Propojování formálního a neformálního vzdělávání
- MK ČR a MŠMT ČR
(2021 podepsáno Memorandum o spolupráci)
- Jihomoravský kraj
- OK MMB , OŠM MMB
- Národní pedagogický institut
- MU FSS, katedra politologie, Mezinárodní politologický ústav
- MU FF, Katedra knihovnictví a informačních studií
- Profesní svazy SKIP a SDRUK
- Národní pedagogické muzeum a knihovna J.A. Komenského
- Místní akční skupiny
- Česká školní inspekce
- Zástupci knihoven a škol

Spolupráce knihoven a škol

- Velké revize RVP pro základní školy
- <https://velke-revize-zv.rvp.cz/otevrene-o-revizi>
- **Průřezová témata**
- Jednou z příležitostí k prohloubení spolupráce škol a knihoven – knihoven a škol jsou **nově koncipovaná průřezová témata** v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání

Spolupráce knihoven a škol

Spolupráce knihoven a škol

Průřezová témata a jejich obsah

Péče o wellbeing (k žákovi samotnému)

Sebereflexe (včetně vlastního učení), seberozvoj

Vlastní wellbeing

Wellbeing druhých (fyzické i digitální prostředí)

Společnost pro všechny (ke společnosti)

Demokracie a odpovědnost

Rozmanitost a propojenost světa

Život s médii

Udržitelné prostředí (ke světu)

Vztah k prostředí

Problémy a výzvy

Jednání k udržitelné budoucnosti

Spolupráce knihoven a škol

- **Realizace spolupráce KJM se školami :**

- Programy pro žáky a studenty – dle RVP a ŠVP
- Nabídka pro pedagogy
- Studentské praxe
- Speciální výukové pracoviště pro studenty MU FF KISK – Křižovatka, jedinné v ČR <https://knihovna.kisk.cz/>
- Témata seminárních, bakalářských, diplomových prací
- E- časopis Impulsy <https://www.kjm.cz/casopis-impulsy>
- Databanka vzdělávacích programů – programy pro knihovníky
- <https://www.kjm.cz/databanka-vzdelavacich-knihovnickych-programub>

- **Programy pro žáky a studenty :**

- **2 188 akcí** v roce 2023
- Z toho MŠ – 461
- ZŠ - 1 616
- spec. ZŠ 11
- SŠ - 100
- Všechny nabízené programy poutavým způsobem interaktivně reflektují zajímavá témata a u žáků a studentů rozvíjí nejen klíčové kompetence, ale i nejrůznější druhy gramotností. Každý program je také doplněn informací, se kterou vzdělávací oblastí jej lze propojit.
- <https://www.kjm.cz/pro-ucitele-a-skoly>

Spolupráce knihoven a škol

- **Brno, město, kde žiji**
- 6. třída, 7. třída, 8. třída, 9. třída, SŠ a gymnázia 60–90 minut Brno – město, kde bydlíme, chodíme do školy, a kde trávíme volný čas. Jak dobře ale svoje město známe? Dozvíme se o brněnských pověstech, památkách, osobnostech nebo hantecu. Program probíhá formou skupinové práce, kde si žáci pomocí pracovních listů, internetových a knižních zdrojů vyhledají informace o Brně.
- **Vzdělávací oblasti:** Jazyk a jazyková komunikace * Člověk a společnost * Umění a kultura
- **Klíčové kompetence:** K učení * K řešení problémů * Komunikativní
- **Mediální gramotnost Bezpečnost na internetu**
- 1. třída, 2. třída, 3. třída, 4. třída, 5. třída 60–90 minut Internet a technologie jsou všude kolem nás. Děti se s nimi dostávají do kontaktu od nejranějšího věku a doprovází je už na stálo. Ale co dělat, abychom se vyznali a nezbláznili?
- **Vzdělávací oblasti:** Člověk a jeho svět * Jazyk a jazyková komunikace * Informatika
- **Klíčové kompetence:** K učení * K řešení problémů * Komunikativní * Sociální a personální Svět médií 6. třída, 7. třída, 8. třída, 9. třída 60–90 minut

Spolupráce knihoven a škol

- **Zájem škol o spolupráci s knihovnami – průzkum Brno**
- V rámci projektů MAP byla realizována dotazníková šetření, ze kterých vyplynulo, že s KJM a jejími pobočkami v jednotlivých městských částech spolupracuje 96 % škol na území města Brna.
- Z dotazníků dále vyplynulo, že školy mají zájem zejména o **metodickou podporu čtenářské gramotnosti, společné projektové dny, návštěvy dětí a žáků v knihovnách apod.**
- Ve vzdělávání pedagogických pracovníků mají školy největší zájem o témata spojená se čtenářskou pregramotností pro mateřské školy, pro základní školy o metody aktivního čtenářství, zážitkové čtení a metody kritického myšlení při společné četbě s dětmi a žáky.
- Z dotazníků školám dále vyplynulo:
- témata vzdělávacích programů v knihovnách více propojit s obsahem školních vzdělávacích programů spolupracujících škol a s aktuálními potřebami žáků v 21. století (**informační a mediální znalost, digitální kompetence, AI**)
- do vzdělávacích programů knihoven zapracovat **inovativní formy výuky s využitím moderních technologií** (badatelská výuka, metody kritického myšlení, skupinová práce, projektová výuka)

Spolupráce knihoven a škol

Možnosti spolupráce škol s knihovnami v projektu MAP IV

1. semináře pro pedagogy k současné literatuře pro děti a mládež
2. zprostředkování setkání se zajímavými autory
3. představení nových knižních titulů pro děti a mládež
4. společné workshopy
5. tradiční programy nabízené knihovnami (Noc s Andersenem, Celé Česko čte dětem, adventní čtení, Dopis Ježíškovi, čtení kamarádům, čtení napříč generacemi, besedy)
6. tematicky a regionálně zaměřené programy – např. zajímavosti o Brně a regionu
7. rozvíjet podporu čtenářství u žáků 2. stupně

• Databanka vzdělávacích knihovnických programů

Cíl : Inspirace, sdílení, pomoc, zdroj nápadů,

metodická podpora

Komu bude sloužit :

Komukoliv, ale především knihovníkům z malých i

větších knihoven, začínajícím knihovníkům

- databanka@kjm.cz 542 532 146

Děkuji za pozornost.

Libuše Nivnická
nivnicka@kjm.cz
www.kjm.cz